RAADSVOORSTEL

ONDERWERP
Verlenging Integrale beleidsnota sociaal domein 2023-2026

BESLISPUNTEN
1 De looptijd van de Integrale Beleidsnota Sociaal Domein te verlengen tot en met 2028.

INLEIDING
In 2023 heeft uw raad de Integrale beleidsnota sociaal domein (hierna IBN) vastgesteld. Dit domein overstijgende plan om het sociaal domein vorm te geven heeft de afgelopen jaren zijn uitwerking gevonden. De nota past bij de kaderstellende rol van de raad, geeft ruimte voor uitvoering en bovendien komt dit de leesbaarheid ten goede. Ook heeft de nota ingezet op het maken van (nieuwe) verbindingen en vooral samen met inwoners en maatschappelijke partners te focussen op de uitvoering. De IBN omvat sociale beleid uit de doelenbomen: Sociale Zaken, Maatschappelijke ondersteuning, Gezondheid en preventie, Onderwijs, Jeugd en Transformatie sociaal domein. Ook voedt het beleid ons Transformatieprogramma Sociaal Domein. In het programma pakken we de hoofdopgaven uit de IBN organisatorisch op. De IBN focust zich op zelfredzaamheid, participatie, transformatie, bestaanszekerheid, kansengelijkheid, inclusiviteit, normalisering en preventie. Inwoners zijn hierin “de motor” voor de ontwikkeling en leefbaarheid van Twenterand. De IBN had een looptijd van 2023-2026, waarmee hij dit jaar zou moeten aflopen. Echter, eerder is een voorstel aangekondigd om de IBN met twee jaar te verlengen, zoals beschreven in de programmabegroting 2026. Hier willen we graag opvolging aan geven.

BEOOGD EFFECT
Het verder werken aan het geformuleerde beleid voor het brede sociale domein waar meedoen aan de samenleving van onze inwoners voorop staat en hun zelfredzaamheid en ontwikkeling, waarbij onze inwoners ook de ondersteuning krijgen die nodig is. Dit sluit nog steeds aan bij de doelenbomen Jeugd, Maatschappelijke Ondersteuning, Sociale Zaken, Gezondheid, Onderwijs en Transformatie in het sociaal domein. Ook blijft er een sterke verbinding met andere doelenbomen zoals Economie, Cultuur, Sport, Wonen/ruimte en Openbare orde en Veiligheid. Deze terreinen vallen buiten deze nota, maar er worden wel verbindingen gelegd.

ARGUMENTEN
1 *Door verlenging van de nota kan de focus worden gehouden op implementatie in plaats van een nieuwe beleidsvorming*
Door de looptijd van de beleidsnota met twee jaar te verlengen, blijft het bestaande kader richtinggevend voor de samenwerking met partners en de uitvoering van beleid. Dit biedt duidelijkheid en voorspelbaarheid voor betrokken organisaties en professionals, waardoor zij zich kunnen richten op het behalen van maatschappelijke resultaten voor inwoners. Tevens wordt voorkomen dat capaciteit wordt ingezet voor een omvangrijk beleidsontwikkelingstraject, terwijl die capaciteit ook nodig is voor de uitvoering van de huidige opgaven.
Een verlenging van de beleidsnota betekent niet dat nieuwe ontwikkelingen buiten beschouwing worden gelaten. Waar nodig kunnen actuele maatschappelijke, financiële of landelijke ontwikkelingen worden verwerkt via uitvoeringsplannen, periodieke voortgangsrapportages of specifieke beleidsactualisaties. Daarmee blijft de gemeente wendbaar, terwijl tegelijkertijd de stabiliteit van het integrale beleidskader behouden blijft.
De raad kiest met deze verlenging bewust voor continuïteit, uitvoeringskracht en het verder realiseren van de reeds vastgestelde ambities. Hierdoor kunnen de ingezette

ontwikkelingen binnen het sociaal domein worden bestendigd en krijgen inwoners en samenwerkingspartners de zekerheid van een herkenbare en consistente beleidsrichting.

2 *Door verlenging van de nota kan betere aansluiting worden gevonden bij diverse lokale ontwikkelingen*

Een belangrijke ontwikkeling binnen het sociaal domein betreft de versterking van de toegang en de vorming van sterke lokale teams. Met de op 26 mei 2026 door de gemeenteraad vastgestelde Kadernotitie Toegang en lokaal team sociaal domein Twenterand zijn de inhoudelijke kaders vastgelegd voor deze doorontwikkeling. De aanleiding hiervoor ligt zowel in lokaal ervaren knelpunten binnen de huidige toegang tot ondersteuning als in landelijke ontwikkelingen, waaronder de Hervormingsagenda Jeugd en het toekomstscenario. Vanuit deze hervormingsagenda wordt ingezet op sterke lokale teams, een ontwikkeling die naar verwachting ook wettelijk wordt verankerd in de Jeugdwet.

De komende periode staat in het teken van het verder uitwerken en implementeren van de in de kadernotitie vastgestelde uitgangspunten. Daarnaast heeft de gemeenteraad bij de vaststelling van de kadernotitie een motie aangenomen waarin het college wordt verzocht mogelijke alternatieven voor de uitvoering te onderzoeken. De uitkomsten van dit onderzoek kunnen van invloed zijn op de uiteindelijke inrichting en organisatie van de toegang en de lokale teams.

Gelet op deze omvangrijke ontwikkeling ligt de bestuurlijke en ambtelijke focus de komende jaren primair op de uitwerking, besluitvorming en implementatie van de gekozen richting. Het verlengen van de IBN biedt ruimte om deze transitie zorgvuldig vorm te geven binnen de bestaande beleidskaders. De resultaten en ervaringen die worden opgedaan bij de doorontwikkeling van de toegang en de lokale teams kunnen vervolgens worden meegenomen bij een toekomstige actualisatie van het integrale beleid voor het sociaal domein.

3 *Gezien de ontwikkelingen in de strategische gemeente is besloten om 2027 beleidsarm vorm te geven*

De gemeente Twenterand staat ook voor een grote financiële opgave. De druk op de gemeentelijke begroting neemt toe, terwijl binnen het sociaal domein de vraag naar ondersteuning onverminderd hoog blijft. Tegelijkertijd bestaat er onzekerheid over toekomstige financiële kaders en de ontwikkeling van kosten binnen onder andere de jeugdhulp, Wmo en participatie. Nieuwe ambities zoals coalitieakkoord worden afgewogen tegen de noodzakelijke besparingen.

In deze context is het van belang om beschikbare middelen, capaciteit en aandacht zo doelmatig mogelijk in te zetten. Het ontwikkelen van een nieuwe integrale beleidsnota vraagt een substantiële investering in beleidsontwikkeling, participatietrajecten, afstemming met partners en bestuurlijke besluitvorming. De uitgangspunten en doelstellingen van de huidige IBN bieden hiervoor voldoende richting. De huidige beleidskaders geven ruimte om binnen bestaande ambities keuzes te maken, prioriteiten te stellen en waar nodig maatregelen te treffen die bijdragen aan een financieel houdbaar sociaal domein. Een nieuw beleidskader zou op dit moment beperkt bijdragen aan de oplossing van de financiële uitdagingen waarvoor de gemeente staat.

Door de looptijd van de beleidsnota met twee jaar te verlengen, ontstaat ruimte om eerst inzicht te verkrijgen in de effecten van de te nemen financiële maatregelen en de ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Daarnaast kunnen toekomstige beleidskeuzes worden gebaseerd op een meer stabiele financiële uitgangspositie en een beter beeld van de structurele mogelijkheden van de gemeente. De raad kiest daarmee voor een beheerste en realistische koers, waarbij de nadruk ligt op financiële verantwoordelijkheid, uitvoerbaarheid en het behoud van kwalitatief goede ondersteuning voor inwoners.

4 *Juridisch zijn er geen belemmeringen om de looptijd van deze nota's te verlengen*

De nota betreft een beleidsmatig kaderstellend document waarvoor geen wettelijke verplichting bestaat om binnen een specifieke termijn een nieuwe nota vast te stellen. Een verlenging van de looptijd is daarom mogelijk, mits uw raad hiermee instemt. Daarbij blijven de bestaande beleidsdoelen, uitgangspunten en ambities van kracht totdat nieuw beleid wordt vastgesteld. Vanuit juridisch oogpunt leidt het niet verlengen of juist verlengen

van de nota derhalve niet tot gevolgen voor de rechtmatigheid van de uitvoering van taken binnen het sociaal domein.

KANTTEKENINGEN

Er zijn geen kanttekeningen.

UITVOERING

Na vaststelling van de verlenging blijven de huidige beleidsdoelen en uitvoeringslijnen ongewijzigd van kracht. De focus ligt de komende twee jaar op de uitvoering van bestaand beleid, de doorontwikkeling van de toegang en lokale teams, het realiseren van een financieel houdbaar sociaal domein en het inspelen op relevante landelijke ontwikkelingen. Via de P&C-cyclus blijft uw raad geïnformeerd over de voortgang van de beleidsdoelen en relevante ontwikkelingen. Begin 2028 starten de voorbereidingen voor het nieuwe beleidskader voor het sociaal domein vanaf 2029. Uw raad ontvangt dit beleidskader naar verwachting in het vierde kwartaal van 2028 ter besluitvorming. Nieuwe ontwikkelingen die om bestuurlijke kaderstelling vragen, worden afzonderlijk aan uw raad voorgelegd. Nieuw beleid vraagt ook om extra capaciteit en middelen die momenteel ook al ingezet worden voor andere prioriteiten zoals de strategische gemeente en nieuw collegeprogramma.

FINANCIËN

Dit besluit heeft geen financiële consequenties.

COMMUNICATIE EN PARTICIPATIE

Dit wordt bekend gemaakt via de openbare besluitenlijst.

Trede participatieladder: Informeren

Gesprek met de Adviesraad Sociaal Domein volgt op 20 oktober 2026.

BIJLAGEN

1 Integrale beleidsnota sociaal domein 2023-2026
2 Tussentijdse-evaluatie Integrale beleidsnota sociaal domein 2023-2026

Burgemeester en wethouders van Twenterand

de secretaris,

P.F.G. Rossen

de burgemeester,

G.J. Gorter